

[Statsministeren.]

1973. Derfor ønsker vi en saglig og dybtgående diskussion af alle de midler, der kan tænkes anvendt for at bedre beskæftigelsen.

Denne holdning kom også til udtryk sidste tirsdag i åbningsredegørelsen. Jeg fremhævede beskæftigelsens centrale betydning for regeringens overvejelser, og jeg omtalte samtidig en række foranstaltninger, som allerede var gennemført, eller som regeringen agtede at sætte i værk i den nærmeste fremtid. Jeg vil i dag understrege, at der var tale om et smidigt oplæg, som på en række punkter, f. eks. de kommunale anlægsarbejder, til stadighed kan tilpasses udviklingen, og jeg gav udtryk for, at regeringen var indstillet på løbende at foretage sådanne tilpasninger.

Jeg har imidlertid forstået, at der hos mange af folketingets medlemmer er et ønske om at modtage mere fyldige oplysninger om de ting, der blev omtalt i åbningsstalen. Handels- og økonomiministeren og arbejds- og boligministeren vil derfor supplere mine udtalelser med en nøjere omtale af nogle af de foranstaltninger, der var omtalt i redegørelsen.

Regeringen ser beskæftigelsen i et dobbelt perspektiv. Vi står ansigt til ansigt med en stigende ledighed. Der er derfor et behov for øjeblikkelige foranstaltninger til imødegåelse af den aktuelle udvikling i ledigheden. Det var det, regeringen sigtede mod med de foranstaltninger, jeg omtalte i åbningsredegørelsen. Men samtidig understregede jeg, at vi også står over for et mere langsigtet problem. Vi skal føre en økonomisk politik, der kan danne grundlag for, at vi også på længere sigt kan opretholde produktionen og beskæftigelsen. Det kan vi kun ved at styrke eksportproduktionen og den produktion, der arbejder i konkurrence med importerede varer. Vi må føre en politik, der sikrer, at disse erhverv kan få den nødvendige arbejdskraft. Samtidig må alle parter medvirke til at bremse stigningen i omkostninger og priser, så dansk produktion bliver i stand til at konkurrere med udenlandske varer.

Dette langsigtede problem må vi til stadighed have for øje, når vi drøfter midler mod den øjeblikkelige ledighed. Kan vi finde foranstaltninger, som både hjælper på den nuværende situation og samtidig har et lang-

sigtet perspektiv, er det særlig godt. Regeringen mener, at de gennemførte forbedringer af eksportkreditordningen har denne dobbelte fordel. Det kan vi ikke vente af alle de foranstaltninger, vi træffer. Regeringen lægger imidlertid afgørende vægt på, at vi undgår løsninger, som nok kan bedre den nuværende situation, men som gør de langsigtede problemer større.

Økonomi- og handelsministeren (Nyboe Andersen):

De to sidste år har været præget af stærk fremgang i produktion og beskæftigelse, så stærk at vi i 1973 fik et meget kraftigt efterspørgselspres. Derimod har året i år vist en meget langsom produktionsfremgang og en aftagende beskæftigelse. Man skulle ærligt talt vente, at erfaringerne havde lært os at undgå disse uhenigtsmæssige, disse for mange mennesker så ulykkelige, bølgebevægelser i det økonomiske liv, men hvis vi kaster et hurtigt blik ned over efterkrigsårene, viser billedet noget andet. Vi har set disse udsving gang på gang: 1950-51, 1954-55, 1956-57, 1962-63, 1966-67, 1970-71. Styrken i og årsagerne til bevægelserne har været noget forskellige, men baggrunden har været den samme, nemlig at ekspansionen i den indre økonomi er blevet for stærk, og at betalingsbalancen derefter har nødvendiggjort en hård opbremsning. Det har ført til en omstilling, hvor ledigheden steg en del, nogle gange steg den temmelig meget, indtil produktion og beskæftigelse i eksporterhvervene og de med importen konkurrerende erhverv havde opsuget de ledige ressourcer og rettet betalingsbalancen op samtidig.

Det var den samme i og for sig alt for velkendte proces, der gik i gang i 1973, da man, desværre alt for sent må man sige, begyndte at dæmpe den abnormt høje aktivitet i boligbyggeriet og begyndte at stramme finanspolitikken. I mange henseender var der gunstige forudsætninger for, at omstillingen denne gang kunne få et hurtigt og smidigt forløb. Jeg tænker på den internationale højkonjunktur, vi havde i 1973, og især på de fordele, som EF-tilslutningen gav os: forbedring af landbrugets eksportpriser og friere adgang for industrien til et stort marked og i sammenhæng dermed fornyet optimisme og store investeringer i erhvervene.

Alligevel er det faktisk gået sådan, at om-